

בבית הדין הצבאי לערעורים

בפני :

תא"ל דורון פיילס - המשנה לנשיא

אל"ם ארז פורת - שופט

אל"ם טל אהרן - שופט

בעניין :

התובע הצבאי הראשי – המערער (ע"י ב"כ, רס"ן מתן פורשט)

נ ג ד

ח/XXX רב"ט ה' ח' – המשיב (ע"י ב"כ, עו"ד בסאל פלאח)

ובעניין :

ח/XXX רב"ט ה' ח' – המערער (ע"י ב"כ, עו"ד בסאל פלאח)

נ ג ד

התובע הצבאי הראשי – המשיב (ע"י ב"כ, רס"ן מתן פורשט)

ערעורים על פסק דין של בית הדין הצבאי המחוזי במחוז שיפוטי המרכז שניתן בתיק מרכז (מחוזי) 130/15 (סא"ל שחר גרינברג – אב"ד ; רס"ן צליל מישורי – שופטת ; סרן אלכסנדר מלין – שופט) ביום 9.12.2015. ערעור התביעה (קולת העונש) נדחה. ערעור ההגנה (חומרת העונש) נדחה.

פסק-דין

1. המערער הורשע, על-פי הודאתו בבית הדין קמא, בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, שעניינן ידיעה סודית, לפי סעיף 113א לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ועזרה לאויב, לפי סעיף 44 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955.
2. כעולה מפסק דינה של הערכאה קמא, מסר המערער מידע ביטחוני רגיש ומסווג לאזרח שהגיע, בלווית שניים נוספים, למוצב בו שירת המערער, סמוך לגבול עם סוריה. המערער נשלח על-ידי מפקדו להרחיק את האזרחים וכך פגש בהם. אחד האזרחים, ששמו צודקי, הציג עצמו בפני המערער ככתב המעוניין לפרסם כתבה בנושא פעילות כוחות צה"ל בגבול הסורי, כדי לסייע לדרוזים שבסוריה. המערער לא היה ער לכך שצודקי הורשע בעבר בעבירות ביטחוניות ואף ריצה עונש מאסר ממושך בשל כך. ביומיים שלאחר היום בו נפגשו לראשונה, מסר המערער לצודקי, בשיחות טלפוניות ביניהם, מידע ביטחוני מסווג, שנודע למערער מתוקף תפקידו, כמפורט בנספח לכתב האישום, שלא נשוב ונפרט, מחמת סיווגו. יצוין בתמצית, כי מדובר בפרטים על פעילות כוחות הצבא באזור, ומיקומה, לרבות מידע על פעילות "בזמן אמת", תוך שהמערער מתאר באזני צודקי את שלבי התרחשותה. המידע שהעביר המערער לצודקי כלל אף פירוט בדבר הטווחים של אמצעי ראיית הלילה שברשות כוחות צה"ל. כעולה ממסמך הפרטים הנוספים, מסר המערער את המידע האמור, בידועו כי הוא עתיד להתפרסם, ובסוברו כי הגורמים עימם מקיים צה"ל קשרים פוגעים באוכלוסיה הדרוזית בסוריה.
3. בפני הערכאה קמא הונחה חוות דעת מטעם גורם מודיעיני בצה"ל, שבה צויין כי המידע שהעביר המערער "גרם לנוק ביטחוני ממשי... הן במישור האסטרטגי הן במישור הטקטי". צוין, כי בהעברת המידע היה אף בכדי "לסכן חיי אדם ולפגוע במודיעין הישראלי וביכולות ההגנה של צה"ל". עורך חוות הדעת העיד בבית הדין והדגיש כי, הגם שהתפרסמו בעבר ידיעות על אודות המידע שמסר המערער, יש במסירת המידע על-ידי המערער, בהיותו חייל צה"ל, כדי לאשר או לשלול את נכונות המידע שכבר פורסם ובכך לפגוע בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה וביכולת הפעולה של כוחות הצבא באזור.
4. הצדדים הסכימו, כי במסגרת הטיעונים לעונש תעתור התביעה לעונש מאסר של ארבע שנים בפועל וכי המערער יעתור להסתפק בעונש מאסר כימי מעצרו באותה העת – תשעה חודשים. עוד הוסכם, כי ייגזר למערער עונש מאסר על תנאי והוא יורד לדרגת טוראי.
5. בית הדין קמא עמד על כך שמעשי המערער פגעו בביטחון המדינה, סיכנו חיי אדם ופגעו בשיתופי פעולה מודיעיניים. הוטעם, כי המערער מעל באמון שניתן בו, בהיותו חייל, הנגיש למידע רגיש. לצד האמור צויין, כי מדובר במעשה שלא היה מתוכנן והחל

במפגש אקראי בין המערער לאותו צודקי. בית הדין ציין כי המעשים השתרעו על פני יומיים והמערער חדל ביזמתו מהמשך הקשר עם צודקי.

6. אחר בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות דומות, קבעה הערכאה קמא מתחם ענישה הולם כולל לשתי העבירות, הנע בין שלושים ועד ארבעים ושניים חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד עונש מאסר מותנה והורדה לדרגת טוראי. בשים לב להודאתו באשמה, לרצונו להמשיך בשירות צבאי, לתרומת משפחתו לביטחון המדינה, כעולה מעדויות שבאו בפני בית הדין, ולמניע למעשים, כאמור, נגזרו למערער שלושים וארבעה חודשי מאסר לריצוי בפועל ועונש מאסר על תנאי והוא הורד לדרגת טוראי.

7. שני הצדדים משיגים בפנינו על גזר הדין. התביעה הצבאית עתרה לקביעת מתחם ענישה מחמיר יותר ובין גדריו, להחמרה במישכו של המאסר הממשי שנגזר, והעמדתו על ארבע שנים. נטען, כי המערער היה מודע לכך שהמידע שמסר היה מסווג ביותר וכי הועבר כדי שיתפרסם ברבים. התביעה הדגישה כי העברת המידע, כעולה מחוות דעת שהוגשה, אכן גרמה לנזק ביטחוני ממשי, ויש בה אף "פגיעה אנושה במשמעת הצבאית". הוטעם, כי מעשים כגון אלו "חותרים הם תחת היסודות הבסיסיים עליהם מושתת הצבא".

נטען, כי הענישה לה עתרה התביעה בבית הדין המחוזי לא נועדה לציין את עתירתה המרבית של התביעה אלא ענישה מאוזנת, ההולמת את מכלול הנסיבות, שאין כל הצדקה להקל בה עוד. התביעה סבורה כי הענישה שנגזרה אינה ממצה את שיקולי הגמול והרתעת הרבים מפני ביצוע מעשים כאלה.

המערער עתר להקלה בעונשו. נטען, כי מתחם הענישה שנקבע היה מחמיר יתר על המידה, בלא שניתן משקל מספק לנסיבות הקולה האופפות את המעשים. צוין, כי חוות הדעת שהגישה התביעה לענין הנזק שנגרם מהעברת המידע לא נקבה בנזק ממשי וכן לא צויין בה כי פעילות צה"ל במקום הופסקה בעטייה של העברה המידע. הוטעם, כי כלל המידע שנמסר על-ידי המערער פורסם ברבים לא אחת, זמן רב לפני מועד מסירתו על-ידי המערער וכי אין המדובר במעשה מתוכנן ומתמשך. הודגש, כי המניע שביסוד המעשה לא היה רצון לפגוע בביטחון המדינה אלא לסייע לבני העדה הדרוזית המתגוררים בסוריה. לענין נסיבותיו האישיות של המערער צוין כי הוא התנדב לשירות צבאי, הודה במיוחס לו וכי משפחתו תרמה לביטחון המדינה וחשה בושה מהמעשה.

דיון והכרעה

8. מעשיו של המערער חמורים מכמה היבטים: במוסרו ידיעות מסווגות לגורמים בלתי מורשים פגע המערער באמון שניתן בו כחייל, כי ימנע מחשיפת מידע המגיע לידיעתו מתוקף מילוי תפקידו ומטלותיו הצבאיים. הדברים מקבלים משנה תוקף שעה שבענייננו, כעולה ממסמך הפרטים הנוספים, המערער ידע שהמידע שמסר הוא "מסווג ביותר שאסור היה למסרו לאיש". למעלה מכך – פרסום פרטים על פעילות

צבאית מסווגת פוגמת ביכולתן של היחידות המעורבות להמשיך ולפעול באותו דפוס פעילות, מחשש שפעילותן נחשפה. הדבר אף עלול להרתיע את הגורמים השותפים, לא אחת, לפעילות המסווגת, מהנכונות להמשיכה, נוכח חשיפת העניין. בנסיבות העניין החשש מפני חשיפת הפעילות המסווגת אף הביא לסיכון הכוחות שפעלו בשטח, שכן המערער דיווח על אודות פעילות מסווגת **במהלך התרחשותה**. דיווח כזה העמיד בסכנה ממשית את הכוחות שפעלו בזירה, שדבר הימצאותם ומיקומם מועברים לגורמים בלתי מורשים, שאז יש במידע "יתרון מבצעי משמעותי לגורם אשר מבקש להוציא פיגוע או פעולה מבצעית נגד כוחותינו" (ת/2, סעיף 22). מלבד האמור הועבר על-ידי המערער מידע הנוגע לטווחי ראיית לילה של מכשירים שונים, שיכול להיות מנוצל לסיכון כוחות הצבא ופעילותם, אף במקומות אחרים.

9. גם אם מקצת המידע שהעביר המערער לצודקי פורסם באופן כללי באמצעי התקשורת יש באישור נכונות המידע על-ידי גורם צבאי, כדי להקנות משנה אמינות ודיוק למידע, שבצידם ערך מודיעיני.

10. שני הצדדים הפנו בטיעוניהם לע"פ 8445/11 **ענת קס נ' מדינת ישראל** (טרם פורסם, 31.12.2012), כנקודת מוצא לענישתו של המערער. בית המשפט העליון ראה לקצר את עונש המאסר הממשי שנגזר **לקס** והעמידו על ארבעים ושניים חודשים. התביעה סבורה כי עניינו של המערער חמור יותר ומצדיק החמרה מעניין **קס**, ואילו המערער סבור כי יש להקל בעונשו אל מול עניינה של **קס**. בחינת הדברים מעלה כי עניינה של **קס** חמור מעניינו של המערער, בשים לב להיקפו העצום של המידע שהועבר שם, היותו בסיווג גבוה "בלב ביטחון המדינה", ובתכנון אופן הוצאתו על-ידי **קס**. מנגד, המערער העביר מידע נקודתי בפרק זמן מצומצם וקצר, והוא חדל, ביוזמתו, ממעשיו. עוד הוברר כי מסירת המידע על-ידי המערער נודעה לגורמי המודיעין על אתר, ולפיכך ניתן היה לנקוט פעולות מיידיות למניעת נזק פוטנציאלי. ביחס לענישה שהוטלה על **קס** בשל מעשיה, סבורים אנו כי התוצאה העונשית אליה הגיעה הערכאה קמא בעניינו של המערער הכוללת עונש מאסר ממושך, מאוזנת ואין כל עילה להתערב בה.

11. אשר על כן החלטנו לדחות את שני הערעורים הנוגעים לעונשו של המערער ופסק דינה של הערכאה קמא יעמוד, אפוא, בעינו.

ניתן והודע היום, כ"ד בסיוון התשע"ו, 30 ביוני 2016, בפומבי ובמעמד הצדדים.

משנה לנשיא		שופט	שופט
חתימת המגיה:		העתק	נאמן
תאריך:		סגן	קורל
		קצינת	בית
			למקור
			מכני
			הדין